

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ**

**ДЕПАРТАМЕНТ НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПВ
ТА РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ**

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА “НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ “АГРООСВІТА”**

**ОРІЄНТОВНА ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗООТЕХНІКІВ-БОНІТЕРІВ
ОВЕЦЬ**

**у навчальних закладах (підрозділах) післядипломної освіти
Міністерства аграрної політики та продовольства України**

**Київ
“Агроосвіта”
2014**

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВА
УКРАЇНИ**

**ДЕПАРТАМЕНТ НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АПВ
ТА РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ**

**ДЕРЖАВНА УСТАНОВА “НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ “АГРООСВІТА”**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Департаментом науково-
освітнього забезпечення АПВ
та розвитку сільських територій
Міністерства аграрної політики
та продовольства України
“5” вересня 2014 р.

ОРІЄНТОВНА ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

**ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ЗООТЕХНІКІВ-БОНІТЕРІВ
ОВЕЦЬ**

у навчальних закладах (підрозділах) післядипломної освіти
Міністерства аграрної політики та продовольства України

**Київ
“Агроосвіта”
2014**

УДК 631.171.001.5:631.223.4

ББК 45я73

Т 46

Програму підготували: доктор сільськогосподарських наук, професор **Т.І. Нежлукченко**; доктор сільськогосподарських наук, професор **Б.О. Вовченко**; кандидат сільськогосподарських наук, доцент **Н.С. Папакіна**; кандидат сільськогосподарських наук, доцент **Н.М. Корбич**; кандидат сільськогосподарських наук **Н.В. Нежлукченко** (Херсонський державний аграрний університет); завідувач відділу вівчарства, кандидат сільськогосподарських наук **П.Г. Жарук** (Інститут тваринництва степових районів імені М.Ф. Іванова “Асканія-Нова” Національного наукового селекційно-генетичного центру з вівчарства); кандидат сільськогосподарських наук, директор **О.М. Крилова** (ДНЗ “Центр підвищення кваліфікації спеціалістів з виробництва продуктів вівчарства”)

Рецензенти: кандидат сільськогосподарських наук, доцент **Г.А. Коцюбенко** (Миколаївський національний аграрний університет); кандидат сільськогосподарських наук, начальник відділу організації наукового супроводу та трансферу інновацій **Л.П. Шаламай** (Департамент науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських територій Міністерства аграрної політики та продовольства України); доцент кафедри технології виробництва продукції тваринництва **В.Г. Слинько** (Інститут післядипломної освіти Полтавської ДАА); заступник директора Департаменту АПК Херсонської області **Н.П. Ланкіна**

Обговорено та рекомендовано до видання науково-методичною комісією Міністерства аграрної політики та продовольства України з післядипломної освіти (протокол від 19.02. 2014 р. № 1)

Відповідальні за випуск: завідувач навчально-методичного кабінету **Чайковська А.Б.**, методист **Перевозник Л.Л.** (Державна установа “Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів “Агроосвіта”)

Редактор Цибенко Н.В.

© Державна установа “Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів “Агроосвіта”.

Всі права охороняються. Жодна частина цього видання не може бути відтворена в будь-якій формі без письмової згоди Державної установи “Науково-методичний центр інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності вищих навчальних закладів “Агроосвіта”.

ОПИС КУРСУ

“Підвищення кваліфікації зоотехніків-бонітерів овець”

Галузь знань	0901 “Сільське господарство і лісництво”
Напрямок підготовки	Підвищення кваліфікації
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість модулів	4
Кількість змістових модулів	14
Загальна кількість годин	108

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин:

Лекції	24
Лабораторні заняття	16
Практичні заняття	26
Семінарські заняття	6
Самостійна робота	34
Підсумковий контроль	2
Форма підсумкового контрольного заходу	залік

ВСТУП

Програму вивчення курсу “Підвищення кваліфікації зоотехніків-бонітерів овець” складено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки фахівців для вівчарських підприємств напряму освіти “Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва”.

Програма призначена для поглиблення знань навичок та практичних підходів фахівців з бонітування овець.

Предметом вивчення є стандарти та вимоги до селекційних ознак овець

Міждисциплінарні зв'язки: викладання дисципліни базується на знаннях слухачів курсів про особливості формування продуктивних ознак овець та впливу окремих факторів на ріст та розвиток молодняку, методичні підходи до оцінки за власною продуктивністю та за комплексом ознак овець різних напрямків продуктивності. Матеріали навчального курсу базуються на знаннях, отриманих слухачами під час навчання у профільних навчальних закладах при вивченні таких нормативних та варіативних дисциплін, як: “Фізіологія та анатомія с.-г. тварин”, “Біохімія”, “Генетика”, “Розведення та селекція с.-г. тварин”, “Технологія виробництва продукції вівчарства” та ін.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Мета викладання курсу “Підвищення кваліфікації зоотехніків-бонітерів овець” – поглибити та покращити практичні знання та навички з оцінки продуктивних ознак овець під час їх бонітування.

Надати теоретичне та практичне обґрунтування практичних підходів до оцінки продуктивних ознак овець з метою підвищення ефективності галузі вівчарства в цілому.

Основними завданнями курсу “Підвищення кваліфікації зоотехніків-бонітерів овець” є теоретично обґрунтувати та навчити працівників галузі вівчарства – зоотехніків-бонітерів – проводити оцінку призначення овець за сучасними стандартами, правилами та принципами відбору та підбору майбутніх батьківських.

Навчити не лише самостійно надавати оцінку тварин за комплексом ознак, а й організовувати послідовну селекційну роботу, спрямовану на підвищення продуктивних ознак овець у наступних поколіннях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми слухачі повинні в результаті вивчення дисципліни **знати:**

- стан та перспективи розвитку вівчарства вовнового напрямку в Україні та інших країнах світу;
- біологічні, фізіологічні та генетичні закономірності процесів росту тварин та формування продуктивних ознак;

- основи технологічних та селекційних підходів, спрямованих на підвищення продуктивності овець;

- методи оцінювання породності тварин;

- особливості вовнового покриву основних порід овець України та їх районування, фактори, що впливають на формування вовнового покриву;

- стандарти порід;

- терміни та порядок проведення бонітування овець;

- порядок ведення запису селекційних ознак – бонітувальний ключ;

вміти:

- організувати проведення бонітування овець різного напрямку продуктивності (тонкорунних, напівтонкорунних, смушкових порід);

- визначати порідність окремих тварин та напрям продуктивності;

- формувати комісію для проведення бонітування;

- вести документальний облік проведення бонітування;

- оцінювати власну продуктивність тварин, вести запис за допомогою бонітувального ключа;

- комплектувати поголів'я овець підприємства, окремо – племінного ядра племзаводу;

- складати план селекційної роботи;

- правильно розподіляти навантаження на плідника.

На підвищення кваліфікації відводиться не менше 108 акад. годин (два національних кредити або три кредити ECTS): 72 години аудиторних і 34 години самостійної роботи.

ОРІЄНТОВНА СТРУКТУРА КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

Модуль		Змістовий модуль		Обсяг годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи						
№	назва	№	назва	лекції	лабора-торні	прак-тичні	семі-нарські	консуль-тації, підсум-ковий контроль	само-стійна робота (випуск-на робо-та)	всього
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Актуальні питання економіки і організації сільськогосподарського виробництва та продукції вівчарства	1.1.	Економіка та організація вівчарства у господарствах різних форм власності	2	-	2	-	-	-	4
1.2.		Застосування обчислювальної техніки в сільському господарстві	1	-	2	-	-	2	5	
1.3.		Управління сільськогосподарським виробництвом та перспективні технології виробництва продукції вівчарства	1	-	2	2	-	2	7	
Всього за модуль				4	-	6	2	-	4	16
2.	Технологія виробництва продукції вівчарства	2.1.	Розведення, селекція та бонітування овець	2	-	6	-	-	4	12
2.2.		Годівля овець	2	-	4	-	-	4	10	
2.3.		Вовна та її властивості	2	2	-	-	-	2	6	
2.4.		Смушки та хутрові овчини овець	2	4	-	-	-	2	8	
2.5.		М'ясна продуктивність овець	1	2	-	-	-	2	5	
2.6.		Молочна продуктивність овець	1	2	-	-	-	2	5	
2.7.		Організація відтворення та селекційної роботи у вівчарстві	2	6	-	-	-	4	12	
2.8.		Ветеринарно-санітарні заходи на вівцефермах	2	-	4	2	-	2	10	
Всього за модуль				14	16	14	2	-	22	68

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
3.	Правові основи господарського і трудового законодавства	3.1.	Правове регулювання господарських відносин в сільському господарстві	2	-	-	-		4	6
		3.2.	Організація праці в агропідприємствах	2	-	-	-		2	2
Всього за модуль			4	-		-		6	10	
4.	Охорона праці і техніка безпеки та охорона навколишнього середовища	4.1.	Охорона праці і техніка безпеки та охорона навколишнього середовища	2	-	6	2		2	12
Всього за модуль			2		6	2		2	12	
Консультації, підсумковий контроль							2		2	
Всього за програмою			24	16	26	6	2	34	108	

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ КУРСУ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

МОДУЛЬ 1. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ І ОРГАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

1.1. Економіка та організація вівчарства у господарствах різних форм власності

Формування затратного механізму. Шляхи визначення собівартості продукції. Організація та оплата праці у галузі вівчарства. Організація вівчарства в особистих селянських (фермерських) господарствах. Нормування праці у вівчарстві. Удосконалення матеріального стимулювання працівників.

1.2. Застосування обчислювальної техніки в сільському господарстві

Характеристика, можливості, область застосування персональних комп'ютерів. Організаційні форми використання обчислювальної техніки.

1.3. Управління сільськогосподарським виробництвом та перспективні технології виробництва продукції вівчарства

Функції управління і методи їх реалізації, менеджмент і маркетинг в АПК. Кадри управління. Технологія утримання та догляду овець в зимовий і літній періоди. Організація окоту, кошарно-базовий та режимний методи вирощування ягнят у підсисний період. Особливості вирощування ягнят-сиріт.

МОДУЛЬ 2. ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

2.1. Розведення, селекція та бонітування овець

Анатомо-фізіологічні основи продуктивності овець. Статева і господарська зрілість. Тривалість життя, господарське і племінне використання. Конституція овець. Визначення віку по зубах. Породи овець, які розводяться в Україні. Класифікація порід. Відбір і підбір у вівчарстві. Основні селекційні ознаки овець. Бонітування овець. Види та строки бонітування. Бонітувальний ключ і умовні позначення. Бонітування тонкорунних, напівтонкорунних помісних і грубововнових овець. Основні положення популяційної генетики та їх значення для селекції овець. Система управління селекційним процесом у вівчарстві засобами інформаційної технології.

2.2. Годівля овець

Напрямки поліпшення кормової бази у вівчарстві. Заготівля та шляхи підвищення якості кормів. Зелений конвеєр. Прифермські сівозміни. Зоотехнічні вимоги до кормів. Комплексна оцінка поживності кормів і раціонів.

Підготовка кормів до згодовування. Комбікорми для вирощування і відгодівлі овець. Стартерні корми. Повноцінна збалансована годівля овець. Норми годівлі. Годівля баранів-плідників, вівцематок залежно від їх фізіологічного стану, ягнят та ремонтного молодняка. Відгодівля овець. Досвід передових господарств по створенню міцної кормової бази для овець.

2.3. Вовна та її властивості

Виробництво вовни в Україні та шляхи його збільшення. Класифікація вовнових волокон. Види вовни: тонка, напівтонка, напівгруба, груба. Склад руна. Типи рун та їх властивості. Маса вовни. Хімічний склад і хімічні властивості вовни. Фізичні властивості вовни. Жиропіт і вихід митої вовни. Кількісні і якісні показники жиропоту. Класифікація і класифікування вовни. Заготівельні стандарти.

2.4. Смушки та хутрові овчини овець

Каракульські вівці і шляхи підвищення якості каракулю. Виробництво смушків. Первинна технологія обробки каракульських шкурок. Виробництво грубої вовни, баранини, сичугів. Доїння каракульських овець.

Промислове значення овчинної продукції вівчарства. Хутрові, шубні і шкіряні овчини. Знімання, консервування та зберігання овчин. Сортування овчин.

2.5. М'ясна продуктивність овець

Селекція овець за м'ясними ознаками. Формування і показники м'ясної продуктивності овець. Основні фактори, що впливають на м'ясну продуктивність. Відгодівля овець. Сортовий склад туш. Виробництво ягнятини, молоді баранини.

2.6. Молочна продуктивність овець

Селекція овець на підвищення молочної продуктивності. Виробництво овечого молока, його склад і переробка. Доїння овець. Облік молочної продуктивності. Виготовлення продуктів із овечого молока.

2.7. Організація відтворення та селекційної роботи у вівчарстві

Анатомія і фізіологія статевих органів баранів і вівцематок. Наукові основи і техніка отримання сперми у баранів-плідників. Фізіологія і біохімія сперми. Фізіологія відтворної функції у овець. Організація і техніка штучного осіменіння вівцематок .

Система племінної справи у вівчарстві. Організація племінної роботи в різних категоріях господарств. Планування племінної роботи. Мічення овець. Племінний облік у вівчарстві.

2.8. Ветеринарно-санітарні заходи на вівцефермах

Ветеринарно-освітня робота серед працівників вівчарства. Зоогігієнічні вимоги до ґрунту пасовищ, водопостачання та напування тварин. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормів, їх зберігання, приготування і годівлі. Захворювання, що пов'язані з неповноцінною годівлею овець. Найбільш поширені незаразні хвороби овець та їх лікування. Графік проведення профілактичних обробок.

МОДУЛЬ 3. ПРАВОВІ ОСНОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО І ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

3.1. Правове регулювання господарських відносин в сільському господарстві

Загальні засади. Господарський кодекс України. Цивільний кодекс України. Закони України “Про колективне сільськогосподарське підприємство”, “Про сільськогосподарську кооперацію”, “Про господарські відносини”, “Про племінну справу у тваринництві”, “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців”.

3.2. Організація праці в агропідприємствах

Кодекс Законів України про працю. Закони України “Про зайнятість населення”, “Про Колективні договори і угоди”, “Про оплату праці”, “Про відпустки”, “Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)”. Інструкція “Про порядок ведення трудових книжок працівників”.

МОДУЛЬ 4. ОХОРОНА ПРАЦІ, ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

4.1. Охорона праці, техніка безпеки та охорона навколишнього середовища

Засоби індивідуального захисту стригалів. Технічні заходи безпеки щодо обслуговування електроустановок. Правила безпеки при експлуатації стригальних агрегатів. Надання першої допомоги при травмах і нещасних випадках. Організація протипожежного захисту.

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 2

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

1. Заготівля та шляхи підвищення якості кормів. Зелений конвеєр. Прифермські сівозміни. Зоотехнічні вимоги до кормів. Комплексна оцінка поживності кормів і раціонів. Підготовка кормів до згодовування. Комбікорми для вирощування і відгодівлі овець.

2. Повноцінна збалансована годівля овець. Стартерні корми. Годівля баранів-плідників, вівцематок залежно від їх фізіологічного стану, ягнят та ремонтного молодняка. Відгодівля овець.

3. Види вовни: тонка, напівтонка, напівгруба, груба. Склад руна. Типи рун та їх властивості. Хімічний склад і хімічні властивості вовни. Фізичні властивості вовни. Жиропіт і вихід митої вовни.

4. Визначення фізичних властивостей вовни. Вивчення стандартів на різні види вовни. Відпрацювання техніки класифікації вовни.

5. Виробництво смушків. Первинна технологія обробки каракульських шкур. Виробництво грубої вовни.

6. Промислове значення овчинної продукції вівчарства. Хутрові, шубні і шкіряні овчини. Знімання, консервування та зберігання овчин.

7. Формування і показники м'ясної продуктивності овець. Основні фактори, що впливають на м'ясну продуктивність. Відгодівля овець. Сортний склад туш. Виробництво ягнятини та баранини.

8. Виробництво овчого молока, його склад і переробка. Доїння овець. Облік молочної продуктивності. Виготовлення продуктів із овчого молока.

9. Наукові основи і техніка отримання сперми у баранів-плідників. Фізіологія і біохімія сперми. Методи оцінки, підготовки та збереження сперми.

10. Фізіологія відтворної функції у овець. Організація і техніка штучного осіменіння вівцематок.

11. Організація племінної роботи в різних категоріях господарств. Планування племінної роботи.

12. Мічення овець. Племінний облік у вівчарстві. План селекційної роботи. Заповнення форм зоотехнічного і племінного обліку. Програми племінного обліку.

ОРІЄНТОВНІ ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ТА СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Модуль 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ І ОРГАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

1. Організація вівчарства в умовах підприємств різної форми власності, у т.ч. особистих селянських (фермерських) господарствах. Нормування та облік праці у вівчарстві.

2. Інформаційні технології у тваринництві. Організація племінного обліку із використанням обчислювальної техніки.

3. Вивчення інноваційних технологій утримання та догляду за вівцями в зимовий і літній періоди. Організація окоту, кошарно-базовий та режимний методи вирощування ягнят у підсисний період. Особливості вирощування ягнят-сиріт.

4. Організація та законодавча база функціонування тваринницьких підприємств. Ведення звітної та облікової документації при застосуванні спеціального програмного забезпечення. Особливості традиційних та інноваційних технологій у вівчарстві (семінарське заняття).

Модуль 2

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

1. Конституція овець. Класифікація порід. Породи овець, які розводяться в Україні. Відбір і підбір у вівчарстві. Основні селекційні ознаки овець. Види та строки бонітування. Бонітувальний ключ і умовні позначення. Бонітування тонкорунних, напівтонкорунних помісних і грубововнових овець. Основні положення популяційної генетики та їх значення для селекції овець (практика (6 годин).

2. Зоогігієнічні вимоги до ґрунту пасовищ, водопостачання та напування тварин. Санітарно-гігієнічні вимоги до кормів, їх зберігання, приготування і годівлі.

3. Захворювання, що пов'язані з неповноцінною годівлею овець. Найбільш поширені незаразні хвороби овець та їх лікування. Графік проведення профілактичних обробок.

4. Технологія виробництва продукції вівчарства. Технологія відтворення вівцепоголів'я. Особливості організації виробництва (семінарське заняття).

Модуль 4

ОХОРОНА ПРАЦІ І ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

1. Законодавча база охорони праці в тваринництві. Види інструктажів. Вимоги до безпеки праці у тваринницьких приміщеннях.
2. Класифікація потенційних джерел небезпеки праці. Порядок проведення розслідування нещасних випадків на виробництві.
3. Законодавчі акти з охорони природи. Роль громадськості в охороні природи.
4. Основи охорони праці вівчарів, стригалів, класифікувальників вовни, ветеринарних фахівців у вівчарстві. Охорона навколишнього середовища у тваринництві.

САМОСТІЙНА РОБОТА

Модуль 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЕКОНОМІКИ І ОРГАНІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

1. Оцінка сучасного стану міжнародного та внутрішнього ринку продукції тваринництва.
2. Світові стандарти на продукцію вівчарства.
3. Інформаційно-обчислювальні системи у вівчарстві, варіанти програмного забезпечення.
4. Основні питання організації виробництва продукції вівчарства в умовах підприємств різних форм власності.
5. Інноваційні або маловитратні технології виробництва продукції вівчарства.

Модуль 2

ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ВІВЧАРСТВА

1. Методи відбору у вівчарстві.
2. Методи підбору батьківських пар.
3. Особливості організації годівлі овець різного фізіологічного стану.
4. Селекція на підвищення вовнової продуктивності овець.
5. Селекція на підвищення м'ясної продуктивності овець.
6. Селекція овець за показниками молочної продуктивності.
7. Оцінка племінної цінності баранів-плідників.
8. Оцінка племінної цінності вівцематок.

9. Порядок організації та проведення профілактичних заходів на вівчарському підприємстві.

10. Гігієнічні вимоги до ґрунтів пасовищ.

11. Сортовий склад руна.

Модуль 3

ПРАВОВІ ОСНОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО І ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА

1. Правові форми організації праці в сільськогосподарських підприємствах.

2. Поняття та сутність державного регулювання в сільському господарстві.

3. Державне регулювання підприємницької діяльності у сільському господарстві в Україні та в світі.

Модуль 4

ОХОРОНА ПРАЦІ, ТЕХНІКА БЕЗПЕКИ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

1. Посадові інструкції для чабана, техніка штучного осіменіння та стригалля.

2. Статистика нещасних випадків на тваринницьких підприємствах.

3. Вимоги до навколишнього середовища для забезпечення життєдіяльності тварин та людини

ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

Тематика випускних робіт

1. Державна підтримка галузі вівчарства на Україні.

2. Перспективи розвитку вівчарства при використанні овець комбінованих напрямків продуктивності.

3. Основи управління тваринницьким підприємством.

4. Вплив технології утримання та догляду на формування руна овець.

5. Типи конституції овець.

6. Класифікація порід овець, перспективні породи овець України.

7. Методи селекційної роботи у вівчарстві.

8. Ефективні варіанти підбору овець для промислового схрещування.

9. Правила складання раціонів для різних статевовікових груп овець.

10. Різниця між вовновим покривом тонкорунних, напівтонкорунних, кросбредних, смушкових та овчинних овець.

11. Генетична обумовленість багатопліддя овець.

12. Тонина вовни та будова шкіри овець.

13. Практичні підходи до відгодівлі овець.

14. Селекційні ознаки м'якої продуктивності овець.
15. Потенційна та фактична молочна продуктивність овець різних порід.
16. Переробка молока овець в умовах підприємств різної форми власності.
17. Зв'язок рівня годівлі та показників відтворення овець.
18. Особливості планування та організації відтворення стада овець.
19. Зовнішні та внутрішні економічні чинники формування ціни на продукцію вівчарства.
20. Особливості організації обліку тварин та їх продуктивності у галузі вівчарства.
21. Ветеринарно-санітарні вимоги до вівчарень, пунктів стриження, осіменіння.
22. Облік та методи оцінки показників виробничого травмування.
23. Екологічна безпека продукції вівчарства.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Васильева Л.Г., Тимошенко Н.К., Пантелеєва Л.М. Рекомендации по оптимальным срокам хранения и первичной обработки шерсти с учетом состава жиропота. – Ставрополь : ГНУ СНИИЖК, 2005. – 24 с.
2. Войтенко С., Карунна Т., Желізняк І. Стан галузі тваринництва України // Тваринництво України. – 2010. – № 5. – С. 5–8.
3. Довідник з вівчарства [Вороненко В.І., Іовенко В.М., Польська П.І. та ін.]; під. ред. В.В. Гуменюка. – Нова Каховка : ПИЕЛ, 2008. – 125 с.
4. Жарук Л. В. Теоретичні основи управління якістю продукції вівчарства // Вівчарство. – Нова Каховка : ПИЕЛ, 2009. – Вип. 35. – С. 197–201.
5. Заруба К.В., Жарук П.Г. Австралійська вовнова індустрія // Вівчарство. – Нова Каховка : ПИЕЛ, 2009. – Вип. 35. – С. 15–24.
6. Іовенко В.М., Польська П.І., Антонєць О.Г. та ін. Вівчарство України / під. ред. В.П. Бурката : Аграрна наука, 2006. – 614 с.
7. Макар І.А., Гуменюк В.В., Мартишук М.В. та ін. Біологічні та господарсько корисні ознаки гірськокарпатських овець з вовною природного забарвлення / під. ред. І.Б. Ратича : Афіша, 2004. – 141 с.
8. Вдовиченко Ю.В., Жарук Л.В., Заруба К.В. та ін. Програма розвитку галузі вівчарства України на 2012–2020 рр. / під ред. В.А. Піщолки. – Нова Каховка : ПИЕЛ, 2013 – 59 с.
9. Стапай П.В. Ткачук В. Пожовтіння вовни. – Л. : ЗУКУ, 2011.– 96 с.
10. Сухарлев В.А., Яковлев К.И. Овцы Украины : монография. – Новое изд. – Харьков : Эспада, 2011. – 337 с.
11. Сухарльов В.О., Кичата А.А. Тенденції світового вівчарства за останні 100 років : збірник наукових трудов // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини. – Харків, 2010. – Вип. 20, Ч. 1. – С. 154 – 158.
12. Штомпель М.В., Вовченко Б.О. Технологія виробництва продукції вівчарства : навч. видання. – К. : Вища освіта. – 2005. – 343 С.

ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Залік та захист випускної роботи (випускна робота виконується слухачем згідно з тематикою за індивідуальним завданням).

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для забезпечення перевірки засвоєних слухачами знань, сформованих умінь і навичок передбачено застосування таких методів:

- усного контролю – при проведенні опитувань слухачів під час семінарів, захисту випускних робіт;
- письмового контролю – при написанні випускних робіт та виконанні індивідуальних розрахункових завдань;
- тестового контролю – при виконанні тестових завдань.

Підписано до друку 09.09. 2014 р.

Умов. друк. арк. 0,7

Наклад 10 прим. Зам. № 141

Видавництво “Аграрна освіта”
Технікумівська, 1, смт Немішаєве
Бородянського Київської
тел. 04577-41-2-69

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб’єкта видавничої справи ДК № 1310